

Usnesení poradního orgánu veřejného ochránce práv pro oblast ochrany práv osob se zdravotním postižením¹

k příspěvku na péči

ze dne 9. října 2024 (16. zasedání):

Poradní orgán

vyjadřuje znepokojení nad stávající situací v oblasti finanční podpory lidí s postižením, která představuje klíčový prvek pro zajištění důstojného života,²

informuje o veřejného ochránce práv³ o tom, že nezvýšení příspěvku na péči v nižších stupních a chybějící zakotvení valorizace má negativní dopad na možnost lidí s postižením si zajistit potřebnou péči a podporu, což považuje za nepřijatelné zejména v souvislosti s inflací a zvyšováním cen sociálních služeb,

upozorňuje na skutečnost, že systém posuzování nároku na příspěvek na péči není individualizovaný a neodpovídá specifickým potřebám lidí s postižením, což v mnoha případech vede k nesprávně přiznanému stupni příspěvku či jeho snížení,

vyjadřuje nespokojenost s přístupem posudkových lékařů, kteří mnohdy nedostatečně zohledňují specifické potřeby jednotlivců a neberou v potaz závěry sociálního šetření,

zdůrazňuje potřebu kvalitního vzdělávání a proškolování sociálních pracovníků, posudkových lékařů a dalších odborníků, kteří jsou zapojeni do procesu posuzování, s cílem zajistit transparentní a spravedlivé rozhodování,

apeluje na zrychlení řízení o příspěvku na péči, neboť průtahy ve správních řízeních výrazně zhoršují situaci lidí, kteří na podporu čekají,

konstatuje, že dosavadní zapojení lidí s postižením do procesu změn v oblasti sociálního zabezpečení (participace) nepovažuje za adekvátní,

a v souvislosti s výše uvedeným **upozorňuje**, že je potřeba učinit systémové změny s cílem odstranění zásadních nedostatků v této oblasti

a v návaznosti na to

Podle čl. II odstavce 2 Statutu poradního orgánu.

Úmluva o právech osob se zdravotním postižením, sjednaná v New Yorku dne 13. prosince 2006, vyhlášená pod č. 10/2010 Sb. m. s.

Veřejným ochráncem práv se pro účely tohoto usnesení rozumí i zástupce veřejného ochránce práv v souladu s pověřením vydaným dle § 2 odst. 4 zákona o veřejném ochránci práv.

vyzývá ochránce, aby

- zpracoval ukazatel k monitorování plnění závazků plynoucích článku 28 Úmluvy,
- při své činnosti aktivně zohledňoval článek 28 Úmluvy, a to s respektem na lidskoprávní model postižení,
- v rámci své působnosti aktivně prosazoval navýšení příspěvku na péči i v l. a II. stupni, včetně zakotvení valorizace,⁴
- důsledně monitoroval kroky, které Ministerstvo práce a sociálních věcí avizovalo podniknout ke zlepšení situace v této oblasti,

a žádá ochránce, aby ho průběžně informoval, jak se toto usnesení prakticky promítlo do činnosti ochránce a co přinesly výše uvedené kroky.

JUDr. Vít Alexander Schorm v. r., předseda poradního orgánu

Mgr. Jiří Černý v. r., místopředseda poradního orgánu

Mgr. Magdalena Paulusová v. r., tajemnice poradního orgánu

Viz legislativní doporučení https://www.ochrance.cz/dokument/zpravy pro poslaneckou snemovnu 2023/vyrocni-zprava-2023.pdf.